

Poslijediplomski sveučilišni studij
Književnost i kulturni identitet

Obrazac 1
Prijava teme doktorske disertacije

OPĆI PODATCI			
IME I PREZIME	Josip Strija		
Naziv studija	Poslijediplomski sveučilišni studij Književnost i kulturni identitet		
Matični broj	166		
Odobravanje teme za stjecanje doktorata znanosti <i>(staviti križić u polje)</i>	☒ u okviru doktorskog studija	☐ izvan doktorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca	Stanko i Đurđica Strija		
Datum i mjesto rođenja	7. 11, 1984, Virovitica		
Adresa	30. svibnja 13, 33000 Virovitica		
Telefon / mobitel	+385 33 731 976; +385 98 9446 074		
e-pošta	josip.strija@knjiznicari.hr		
ŽIVOTOPIS			
Obrazovanje <i>(od novijega k starijem datumu)</i>	2003.-2007. Filozofski fakultet u Osijeku Hrvatski jezik i književnost i knjižničarstvo 1999.-2003. Gimnazija Petra Preradovića Virovitica (jezična gimnazija)		
Radno iskustvo <i>(od novijega k starijem datumu)</i>	2007. – danas stručni suradnik školski knjižničar u Gimnaziji Petra Preradovića Virovitica		
Popis radova	-		
Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima	-		
NASLOV PREDLOŽENE TEME			

Poslijediplomski sveučilišni studij
Književnost i kulturni identitet

Obrazac 1
Prijava teme doktorske disertacije

Hrvatski	Od kronike do kolumne: književni prilozi u novinama Virovitičan za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika
Engleski/njemački (za one koji žele da im se odobri pisanje doktorske disertacije na stranom jeziku)	-
Jezik na kojem će se pisati disertacija	Hrvatski jezik
OBRAZLOŽENJE TEME	
Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)	<p>Osim novinskih tekstova koje list <i>Virovitičan</i>, kao prve virovitičke novine, uredno objavljuje izlazeći kao lokalni, tiskani informativni medij od rujna 1899. godine, njegov prostor gotovo u svakom broju popunjavaju i raznorodni književno-umjetnički tekstovi. Za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika, od 1899. do 1925. godine, u <i>Virovitičanu</i> je objavljeno 951 književno-umjetničkih fragmenata, odnosno 698 cjelovitih književno-umjetničkih tekstova. Znanstveno istraživanje književnoga teksta fokusirat će se na pojmove kao što su autorstvo, identitet, didaktičnost, intimnost, utilitarnost i intertekstualnost, a zaključci će pokazati mnogobrojnost književnih vrsta i tema te njihovu višefunkcionalnost.</p> <p>Od ukupnoga broja, 241 cjelovit tekst pripada formi koju danas nazivamo kolumna, a u <i>Virovitičanu</i> je objavljivana kao kronika – tako oblikovana kolumna, sa standardiziranim novinskim normama, a opet visoko umjetnički i književno dotjerana, obilježena binarnošću i hibridnošću druga je preokupacija ovoga rada koji nastoji prepoznati umjetničke kvalitete novinske kolumne u virovitičkim novinama s početka dvadesetoga stoljeća.</p>

Poslijediplomski sveučilišni studij
Književnost i kulturni identitet

Obrazac 1
Prijava teme doktorske disertacije

<p>Sažetak na engleskom/njemačkom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)</p>	<p>In addition to newspaper articles that the newspaper Virovitičan, as the first Virovitica newspaper, regularly published as a local, printed information medium since September 1899, his sheets are filled in almost every issue with various literary and artistic texts. During the time of the editor Ivan Dobravec-Plevnik, from 1899 to 1925, 951 literary and artistic fragments were published in Virovitičan, or 698 complete literary and artistic texts. Scientific research of a literary text will focus on concepts such as authorship, identity, didacticism, intimacy, utilitarianism and intertextuality, and the conclusions will show the diversity of literary types and themes and their multifunctionality. Out of the total number, 241 complete texts belong to the form we call a column today, and in Virovitičan it was published as a chronicle - a column, with standardized newspaper norms, and yet highly artistically and literary refined, marked by binary and hybridity – which is the second preoccupation of this work in which we are trying to recognize the artistic qualities of a newspaper column in a Virovitičan newspaper from the beginning of the twentieth century.</p>
<p>Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)</p>	
<p>Od 16. rujna 1899. godine, datuma kada je objavljen prvi broj <i>Virovitičana</i>, tada „glasila za promicanje narodnih interesa“, list donosi nezanemariv broj novinskih tekstova, objava, reklama, utilitarnih (ne)književnih minijatura, književnih tekstova, programskih i političkih tekstova i svega ostaloga što novine u to vrijeme pokrivaju temama i sadržajem. <i>Virovitičan</i> tako ne odstupa od zacrtane sheme i sam nastavlja proizvoditi novinski sadržaj prema spomenutim kriterijima, krećući se između političkih strujanja u kontekstu slaganja i neslaganja s aktualnim i konkretnim političkim uvjerenjima vladajućih i dnevno-aktualnih informacija koje prenosi svojim čitateljima. Osim takve dvostrukosti, tražeći uzor u koncepciji tadašnjih novinskih izdanja, <i>Virovitičan</i> svoj sadržaj dopunjuje i književno-umjetničkim tekstovima. Kako je urednik Plevnik jednom prilikom istaknuo, svojim se novinama prije svega okreće puku pa tako otvara vrata aktivnostima na prosvjećivanju čitatelja putem književnih tekstova pomno biranih (ili ne) upravo za tu namjenu, posebno u svojim kronikama, o temama aktualnim za taj prostor i vrijeme – razigranost tema i pokušaja djelovanja na čitatelje tekstovima koji se približavaju ispovijedi pojedinca koji ponekad didaktičnošću i moraliziranjem pokušava svojim primjerom, često i humorom, ostvariti pozitivni utjecaj na konzumente, ne ostaje zakinutom za standardne topose novinarskih stupaca toga vremena.</p> <p>Osim prozih tekstova u nastavcima, u <i>Virovitičanu</i> se objavljuju različite književne i diskurzivne vrste: lirske i epske pjesme, igrokazi, dramske minijature, dnevnički zapisi i putopisi, pisma, šale, anegdote, crtice, aforizmi, basne, popularni feljtoni, rasprave, humoreske i brojne druge vrste pa je <i>Virovitičan</i> kao novina uistinu, kako piše Dušan Slavković, „mozaik sastavljen od bezbroj različitih i raznobojnih kamenčića“ koji „odražavaju svu šarolikost i bogatstvo života“.</p>	
<p>Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)</p>	
<p>Dosadašnja istraživanja o <i>Virovitičanu</i> i njegovom uredniku, Ivanu Dobravcu-Plevniku vezana su najčešće uz njegov novinarski rad, titulu pokretača prvih virovitičkih novina i manjim dijelom, onaj književni, a još manjim i onaj kazališni. Kako se radi o autoru koji je svoj književni rad vezao najčešće uz svoje, lokalne novine, o</p>	

Poslijediplomski sveučilišni studij
Književnost i kulturni identitet

Obrazac 1
Prijava teme doktorske disertacije

njemu su najčešće i pisali lokalni autori i to najčešće biografske tekstove, spominjući njegov književni rad i važnost za lokalno novinarstvo (Dubravka Sabolić, Ivan Zelenbrz, Slavica Bakić).

Opsežnije tekstove usmjerene Plevnikovom književnom radu i Plevniku kao uredniku novina, pokretaču toga medija i dramskom autoru s nekoliko manjih dramskih komada piše Vinko Brešić u nekoliko navrata: 1984. godine u *Virovitičkom zborniku*, naglašavajući temu novinarstva i Plevnikovu važnost za virovitičko novinarstvo – *Virovitičko građansko novinarstvo (do 1941. godine)*, zatim 1999. godine u *Knjizi o Virovitici*, većim dijelom ponavljajući zaključke iz 1984. godine te 2004. godine u knjizi *Slavonska književnost i novi regionalizam* u poglavlju *Virovitički Šenoa: Ivan Dobravec Plevnik (1873-1959)*.

Dosadašnja proučavanja *Virovitičana* i tekstova koji su u tim novinama objavljeni, najčešće se svode na novinarske tekstove kojima Plevnik bilo opravdava trenutnu političku situaciju ili se okreće od političkog vodstva. U fokusu su tako najčešće novinski tekstovi kojima se objašnjava Plevnikova politička uloga aktualna zbog njegove lokalne uloge pokretača tiskanoga medija. Osim toga, piše se i o Plevnikovom književnom radu i skromnim kazališno-dramskim pokušajima i to najčešće o kratkom romanu *Ljubav je jača od mača* ili kraćim Plevnikovim proznim djelima.

Istraživanja na kompletnom korpusu književnih tekstova objavljenih u *Virovitičanu*, njihovih tema i književnih vrsta, njihovog utjecaja na čitatelje i njihove posebnosti - nema. Iz tog je razloga izrađena bibliografija književnih tekstova objavljenih u novinama *Virovitičan* za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine koja je specijalna, mjesna, retrospektivna i primarna bibliografija nastala s ciljem organizacije književno-umjetničkih fragmenata iz svih sačuvanih, digitaliziranih brojeva *Virovitičana* kako bi izvori bili pretraživi te kako bi njihovo korištenje bilo jednostavnije.

Bibliografija sadrži 951 bibliografski zapis koji odgovara broju objavljenih književno-umjetničkih fragmenata. Zapisi su poredani abecednim redom prema pravilima struke, a osim standardnih podataka, dodani su im podaci o književnoj vrsti kao i točan datum i godina izdavanja. Glavni cilj ove bibliografije bio je popisati književno-umjetničke tekstove objavljene u *Virovitičanu* za vrijeme urednika Ivana Dobravca-Plevnika od 1899. do 1925. godine, kako bi se na jednom mjestu dobio uvid u korpus književnih tekstova objavljenih u lokalnim, virovitičkim novinama na samom kraju 19. i početku 20. stoljeća, a kako bi se na osnovi tog korpusa mogli donijeti zaključci o utjecaju književnih tekstova na čitateljstvo, njihov odnos s književnom teorijom i književnom genologijom te vrednovati novinsko-književnu praksu toga vremena u imenovanim novinama.

Kako do sada nije bilo bibliografija koje su popisivale književno-umjetničke tekstove u novinama *Virovitičan*, treba istaknuti kako su polazište za rad i stvaranje bibliografije bili sačuvani i digitalizirani brojevi *Virovitičana*, a cjelokupan posao izrade bibliografije se tako ne temelji ni na kojem prethodno objavljenom popisu bibliografskih jedinica.

Ovakvim istraživanjem došlo se do sljedećeg zaključka: u *Virovitičanu* prema popisanim fragmentima možemo pronaći: aforizme (8), basnu (2), biografski zapis (7), crticu (213), dnevnički zapis (31), dijalog (4), dramu (39), epsku pjesmu (2), feljton (17), historijsku raspravu (2), humoresku (4), igrokaz (1), kolumnu (241), legendu (1), lirsku pjesmu (106), lirsku prozu (1), pismo (1), pjesmu u prozi (1), pregled (1), priču (12), pripovijest (209), putopis (31), šalu (14), zahvalnicu/prigodnicu (2), zanimljivost (1).

Iščitanjem i proučavanjem književnih tekstova objavljenih u *Virovitičanu*, formiraju se tematske odrednice vezane uz mnogobrojnost književnih vrsta i teme te njihovu višefunkcionalnost koje će ovaj rad istražiti: problem autorstva i pseudonimizacija, intertekstualnost u književnim djelima, čitatelji i formiranje identiteta, zavlačajnost i lokalnost, utilitarnost književnih tekstova, didaktičnost i moralnost, javna intima i uzurpiranje javnoga medija, žensko pismo i ljubavna tematika i podilaženje publici.

Poslijediplomski sveučilišni studij
Književnost i kulturni identitet

Obrazac 1
Prijava teme doktorske disertacije

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Cilj je ovoga rada istražiti, usustaviti te pokazati koje su se književne vrste i s kojom namjerom objavljivale u *Virovitičanu* te o kojim se temama u objavljenim djelima pisalo i koja im je bila društveno-kulturna funkcija.
Hipoteza 1: Glavni urednik novine prepoznaje značajnu ulogu književnoga teksta u formiranju čitateljske publike grada Virovitice.
Hipoteza 2: Analiza Plevnikove kronike kao hibridne vrste – novinske kolumne s izrazitim umjetničkim elementima pokazat će autorovu sklonost didaktičnoj književnosti i prosvjećivanju lokalne zajednice.
Hipoteza 3: Plevnikov *Virovitičan*, kao prve virovitičke novine, na lokalnom prostoru oblikuje lokalnu kulturu, njeguje zavičajnu književnost te pridonosi izgradnji cjelokupnoga hrvatskog kulturnog identiteta.

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

U radu se istražuje korpus novina *Virovitičan* u razdoblju od 1899. do 1925. godine. Popisanih i prema vrstama klasificiranih tekstova, u obuhvaćenom je razdoblju 951 književno-umjetnički fragment, odnosno 698 cjelovitih književno-umjetničkih tekstova. Svi su popisani u pripremljenoj bibliografiji. Popisivanje, interpretiranje te vrjednovanje književno-umjetničkih priloga objavljivanih u listu za vrijeme urednika Ivana Dobravca Plevnika pridonijet će boljem razumijevanju kulturnih prilika te književne i kulturne povijesti grada Virovitice i regije. Na temelju proučavanja tematskih, sadržajnih, stilskih i formalnih osobitosti objavljenih tekstova rekonstruirat će se intelektualna i idejna strujanja tadašnjega kulturnog života grada. Ono što se može izdvojiti je korpus tekstova klasificiran prema vrstama, a kojega čine aforizmi, basna, biografski zapis, crtica, dnevnički zapis, dijalog, drama, epska pjesma, feljton, historijska rasprava, humoreska, igrokaz, legenda, lirska pjesma, lirska proza, pismo, pjesma u prozi, pregled, priča, pripovijest, putopis, šala, zahvalnica/prigodnica i zanimljivost, a kao posebnu vrstu treba svakako izdvojiti i Plevnikovu kroniku.

Istraživanje ćemo upotpuniti uvidom u kulturno-povijesni i književni kontekst iz čije izvantekstualne razine (odnosa politike i poetike) iščitavamo utjecaj srednjoeuropskih i nacionalnih društvenih, umjetničkih i inih kulturnih fenomena i mehanizama čiji izravni utjecaj ili tek odraze prepoznajemo i u književnom korpusu koji znanstveno ispituje. Riječ je o pojmovima kao što su: problem autorstva i pseudonimizacija, intertekstualnost u književnim djelima, čitatelji i formiranje identiteta, zavičajnost i lokalnost, utilitarnost književnih tekstova, didaktičnost i moralnost, javna intima i uzurpiranje javnoga medija, žensko pismo i ljubavna tematika te autorsko podilaženje publici.

Osim analize i interpretacije te interdisciplinarnе analize, u radu će se primjenjivati i stilističke metode, metode indukcije, sinteze i klasifikacije, a teorijsku podlogu pronalazimo u radovima hrvatskih znanstvenika Vinka Brešića, Helene Sablić Tomić, Pavla Pavličića, Aleksandra Flakera, Viktora Žmegača, Davida Šporera, kao i Stephena Greenblatta, Petera Burkea, Raymonda Williama, a koji su okvire proučavanja književnosti proširili i na izvanknjiževna područja.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Znanstveni doprinos istraživanja vidimo prije svega u analitičkom pristupu književno-umjetničkim priložima objavljenima u informativnom tiskanom mediju, a koja su oblikovala čitateljsku publiku Virovitice na početku dvadesetoga stoljeća. Prvim takvim uvidom, pregledom i usustavljanjem književnih vrsta koje se u tiskovini pojavljuju, interpretacijom te prepoznavanjem njihove kulturološke funkcije donijet ćemo zaključke o utjecaju književnih tekstova na čitatelje, njihov odnos prema književnosti kao umjetnosti i društvenoj funkciji

Poslijediplomski sveučilišni studij
Književnost i kulturni identitet

Obrazac 1
Prijava teme doktorske disertacije

književnosti, vrednujući ujedno novinsko-književnu praksu toga vremena na istraženoj korpusu.

Popis literature (maksimalno 15 referenci)

- Brešić, V. (2014). Praksa i teorija književnih časopisa. Zagreb, FF-press.
- Brešić, V. (2004). Slavonska književnost i novi regionalizam. Osijek: Matica hrvatska, Ogranak Osijek.
- Brešić, V. (1984). Virovitičko građansko novinarstvo (do 1941. godine). U Virovitički zbornik (1234-1984) (str. 437-448). Virovitica: JAZU.
- Clark, P. (1975). Newspapers and Novels: Some Common Functions and Themes. U Studies in the Novel (str. 166-180). Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
- Flaker, A. (1986). Stilske formacije. Zagreb.
- Horvat, R. (2001). Povijest grada Virovitice. Virovitica, Matica hrvatska Virovitica.
- Malbaša, M. (1978). Povijest tiskarstva u Slavoniji. Zagreb, Hrvatsko bibliotekarsko društvo.
- Malović, S. (2007). Mediji i društvo. Zagreb, ICEJ.
- Nemeč, K. (27. ožujak 2006). Od feljtonskih romana i »sveščića« do sapunica i Big Brothera. <http://www.hrvatskiplus.org/article.php?id=1768&naslov=od-feljtonskih-romana-i-svescica-do-sapunica-i-big-brothera>
- Pavličić, P. (1983). Književna genologija. Zagreb: Liber.
- Rubery, M. (2009). The Novelty of Newspapers. Oxford, Oxford University Press.
- Sablić Tomić, H. (2008). Hrvatska autobiografska proza, Zagreb, Naklada Ljevak.
- Sablić Tomić, H. (2000). Intimno i javno, Zagreb, Naklada Ljevak.
- Šicel, M. (2005). Povijest hrvatske književnosti XIX. stoljeća: knjiga III.: moderna. Zagreb: Naklada Ljevak.
- Žmegač, V. (1993). Duh impresionizma i secesije. Zagreb, Zavod za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavio/prijavila temu doktorske disertacije (s istovjetnom temom) ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku 6. listopada 2020. godine

Potpis

Napomena¹

Mentorica: doc. dr. sc. Tatjana Ileš, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 1 pošaljete u elektroničkom i u tiskanom obliku (potpisan) referentu za doktorski studij u Uredu za studentska pitanja.

¹ U napomeni navesti budućega mentora.